

**Miljø- og
Fødevareministeriet**
Departementet

Den 5. februar 2019
MFVM 770

REVIDERET GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakt om godkendelse af anvendelsen af chromtrioxid (CTO) til forkromning af plast i bilindustrien i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitesag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til gennemførelsesretsakt om godkendelse af anvendelsen af stoffet chromtrioxid til forkromning af plast i bilindustrien i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitésag). Forslaget giver den tyske virksomhed Gerhardt Kunststofftechnik og 11 medansøgere fra Tyskland, Spanien, Slovakiet og Tjekkiet tilladelse til efter optag på godkendelseslisten, bilag XIV i REACH, fortsat at anvende stoffet i en periode på 12 år fra "solnedgangsdatoen" den 21. september 2017. Forslaget forventes sat til afstemning i REACH-komiteen den 15. februar 2019. Sagen forventes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet - ej heller statsfinansielle konsekvenser. Forslaget forventes ikke direkte at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark. Regeringen ønsker generelt at begrænse anvendelse af særligt problematiske stoffer i de tilfælde, hvor der ikke kan demonstreres sikker brug, eller hvor der findes egnede alternativer. I den konkrete sag drejer det sig om en specifik anvendelse af stoffet, hvor der ikke umiddelbart findes alternativer. Kemikalieagenturets videnskabelige komitéer har vurderet, at de foreslåede risikohåndteringsforanstaltninger begrænser risikoen for arbejdstagere og den generelle befolkning via miljøet. Det konstateres, at forslaget indebærer en relativt høj risiko for især arbejdstagerne, at der kan stilles spørgsmålstejn ved væsentligheden for bilers funktion af anvendelsen af chromtrioxid til forkromning af plastdele, og at der omvendt tilsyneladende ikke er egnede alternativer tilgængelige for ansøgeren på nuværende tidspunkt. Regeringen agter på den baggrund ikke at støtte forslaget i sin nuværende form, idet man lægger afgørende vægt på, at risikoen for arbejdstagere reduceres væsentligt. Det kan gøres ved at stille skærpede krav til substitution, indkapsling, procesudsug og brug af effektive personlige værnemidler ved enhver risiko for udsættelse. Desuden skal godkendelsesperioden forkortes til maksimalt 7 år, således at egnede alternativer kan tages i brug hurtigere, såfremt de bliver tilgængelige.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt forslag til gennemførelsesretsakt om godkendelse af anvendelsen af chromtrioxid til forkromning af plast i bilindustrien i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets for-

ordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH). Det fremsatte forslag indeholder to muligheder, godkendelse af fortsat brug i enten 7 eller 12 år, der begge sættes til afstemning.

Forslaget har hjemmel i REACH-forordningens artikel 64, stk. 8. Afstemning skal herefter ske i henhold til artikel 133, stk. 3, i REACH-forordningen, som henviser til forskriftproceduren i artikel 5 i Rådets afgørelse 1999/468/EF. Forskriftproceduren er nu erstattet af undersøgelsesproceduren i henhold til artikel 5 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 182/11, jf. dennes artikel 13, stk. 1, litra c).

Ved kvalificeret flertal i komitéen vedtager Kommissionen forslaget. Hvor der hverken er kvalificeret flertal for eller imod i komitéen, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget, idet basisretsakten anses for at bestemme, at forslaget ikke kan vedtages, når der hverken er kvalificeret flertal for eller imod. Kommissionen kan dog vælge enten at forelægge forslaget for en appelkomité inden for 1 måned eller at forelægge et revideret forslag for komitéen inden for 2 måneder. Det samme gælder, hvor der er kvalificeret flertal imod i komitéen, og hvor Kommissionen vurderer, at foranstaltningerne er nødvendige. I appelkomitéen kan Kommissionen vedtage forslaget i tilfælde af kvalificeret flertal for, samt hvor der hverken er kvalificeret flertal for eller imod forslaget.

Forslaget forventes sat til afstemning i REACH-komiteen den 15. februar 2019.

Formål og indhold

REACH-forordningens afsnit VII indeholder en godkendelsesordning for særligt problematiske stoffer. Godkendelsesordningens formål er at sikre, at det indre marked fungerer efter hensigten, samtidig med at det sikres, at risici i forbindelse med særligt problematiske stoffer er tilstrækkeligt kontrolleret, og at disse stoffer efterhånden erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige, jf. REACH artikel 55.

Processen med udfasning af særligt problematiske stoffer starter allerede ved optagelsen af stoffet på kandidatlisten. Her starter en del virksomheder arbejdet med at skifte til bedre alternativer. Udfasningsprocessen fortsættes ved optagelse på REACH-forordningens bilag XIV (fortegnelse over stoffer, der kræver godkendelse), hvorefter flere virksomheder forventes at udfase stofferne. I sidste ende skal de virksomheder, der stadig har et behov for markedsføring eller anvendelse af stofferne, ansøge om og få godkendelse hertil, idet de skal dokumentere tilstrækkelig kontrol af risici, eller at de socioøkonomiske fordele opvejer risici.

Forordningens bilag XIV opregner de stoffer, for hvilke der kræves en godkendelse, før de kan markedsføres eller anvendes efter den såkaldte "solnedgangsdato" (dvs. den dato, hvor anvendelse skal ophøre, med mindre der er indsendt en ansøgning om godkendelse). I ansøgningen om godkendelse af fortsat markedsføring eller anvendelse skal virksomheden godtgøre, at stoffet kan anvendes sikkert, og komme med en vurdering af, om der findes egnede alternativer (substitutionsmuligheder).

Forslaget til gennemførelsesretsakten vedrører en forvaltningsafgørelse, hvorefter Kommissionen træffer afgørelse vedrørende ansøgning fra den tyske virksomhed Gerhardi Kunststofftechnik og 11 medansøgere fra Tyskland, Spanien, Tjekkiet og Slovakiet om fortsat anvendelse af op til 560 tons om året af chromtrioxid:

1. Til anvendelse til forkromning af plast i bilindustrien.

Gerhardi Kunststofftechnik og 11 medansøgere fremsendte den 22. februar 2016 ansøgning om godkendelse af chromtrioxid til ovennævnte anvendelse. Ansøgningen har i henhold til procedurerne i

REACH-forordningen været behandlet af det Europæiske Kemikalieagentur, ECHA, i udvalgene for risikovurdering, RAC, og socioøkonomisk vurdering, SEAC, som den 13. marts 2017 har afgivet følgende udtalelser:

- **RAC** konkluderede, at der ikke kan fastsættes en nedre grænse for, hvornår stoffet er kræftfremkaldende. Udvalget konkluderede endvidere, at de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som er beskrevet i ansøgningen, er passende og effektive i forhold til at begrænse risikoen for arbejdstagere og den generelle befolkning via miljøet under forudsætning af overholdelse af disse samt gennemførelse af målinger af arbejdstageres udsættelse for stoffet. Samtidigt foreslår RAC, at resultaterne fra monitoringsprogrammet skal anvendes til at validere eksponeringsscenarier i virksomhedernes kemikaliesikkerhedsrapport, samt til at gennemgå risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold. Herudover skal risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold gennemgås med henblik på at sikre, at de er i overensstemmelse med princippet om kontrolhierarkiet, med særlig fokus på effektivitet og vedligehold af lokal udsugning og opdeling af aktiviteter. Endvidere skal alle virksomheder overveje brugen af damp hæmmere, der skal nedsætte fordampning fra bade med chromtrioxid, og om det vil være passende at anvende åndedrætsværn.
- **SEAC** konkluderede, at der ikke på nuværende tidspunkt findes alternative stoffer eller teknologier, som er teknisk og økonomisk gennemførlige for ansøgeren. SEAC har desuden konkluderet, at ansøgeren har påvist, at de socioøkonomiske fordele opvejer de risici for menneskers sundhed eller miljøet, der følger af anvendelsen af stoffet. SEAC anbefaler en godkendelsesperiode på 12 år.

På grundlag af analysen af alternativer mv., som ansøgeren har udarbejdet, anbefaler Kommissionen, at der enten gives en godkendelse med en frist for fornyet vurdering på 7 år eller på 12 år fra solnedgangsdatoen frem til den 21. september 2029 for de beskrevne anvendelser under forudsætning af anvendelse af de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som ansøgeren har beskrevet, og som der skal stemmes om individuelt. Muligheden for en 7 årige godkendelsesperiode begrundes af Kommissionen med, at det er usikkert, om det kan konkluderes, at der ikke vil være alternativer til rådighed før end om 12 år, hvilket skal ses i lyset af risikoen for arbejdstagere.

Derudover er det en forudsætning for godkendelsen, at ansøgeren gennemfører overvågning af arbejdstagernes udsættelse for stoffet, samt udledning til miljøet. Kommissionen har fortolket RACs udtalelse således, at alle de opstillede krav relaterer til aktiviteter, der skal ligge i forlængelse af monitoringsprogrammet, således at resultaterne fra monitoringsprogrammet skal anvendes til:

- at risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold gennemgås med henblik på at sikre, at de er passende og effektive med særlig fokus på effektivitet og vedligehold af lokal udsugning og opdeling af aktiviteter, og på at nedsætte eksponering af arbejdstagere. Endvidere skal alle virksomheder overveje brugen af damp hæmmere, og om det vil være passende at anvende åndedrætsværn,
- at risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold gennemgås med henblik på at sikre, at de er i overensstemmelse med princippet om kontrolhierarkiet, og
- at validere eksponeringsscenarier i virksomhedernes kemikaliesikkerhedsrapport.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget til gennemførelsesretsakt.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Kommissionens forslag til godkendelsen er ikke relevant i forhold til dansk lovgivning, da den kun vedrører anvendelse uden for Danmark.

Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslaget skønnes ikke at medføre væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser. Forslaget vurderes ikke at medføre nævneværdige erhvervsøkonomiske konsekvenser.

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke direkte at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i EU Miljøspecialudvalget.

Fagbevægelsens Hovedorganisation finder ikke, at forslaget kan støttes i sin nuværende form.

Det Økologiske Råd mener ikke, at denne anvendelse af chromtrioxid bør godkendes, idet Kemikalieagenturets videnskabelige komitéer har konstateret, at forslaget indebærer en relativ høj risiko for arbejdstagere, og da der kan stilles spørgsmål til væsentligheden for bilers funktion af brug af forkromede plastdele.

LO og FTF kan ikke støtte forslaget om fortsat anvendelse af chromtrioxid og anbefaler, at Danmark stemmer imod forslaget.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at der vil være et kvalificeret flertal af medlemsstater, som vil støtte forslaget.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at de særligt problematiske stoffer, som er prioriteret og optaget på REACH, Bilag XIV, som udgangspunkt skal erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige. Indtil dette kan opnås, skal risici ved fortsat anvendelse være tilstrækkeligt kontrolleret, eller de socioøkonomiske fordele ved fortsat brug skal opveje eventuelle risici for mennesker og miljø. I det konkrete tilfælde er der tale om forkromning af plast til dekorative formål på udvendige og indvendige dele af biler.

Regeringen har noteret sig, at der under SEAC's behandling af sagen blev rejst tvivl om, hvorvidt det er korrekt, at der ikke er egnede alternativer. SEAC har dog konkluderet, at egnede alternativer ikke er tilgængelige for ansøgeren på solnedgangsdagen.

Udgangspunktet i forslaget til gennemførelsesretsakt er, at ansøgeren skal overholde de generelle krav i REACH om kontrol af risici for mennesker og miljø samt gældende arbejdsmiljø- og miljøkrav. Regeringen finder dog, at risici for arbejdstagere skal reduceres væsentligt. Det konstateres i den sammenhæng, at forslaget indebærer en relativt høj risiko for især arbejdstagerne, at der kan stilles spørgsmål ved væsentligheden for bilers funktion af anvendelsen af chromtrioxid til forkromning af plastdele, men at der omvendt tilsyneladende ikke er egnede alternativer tilgængelige for ansøgeren på nuværende tidspunkt.

Regeringen agter på den baggrund ikke at støtte forslaget i sin nuværende form, idet man lægger afgørende vægt på, at risikoen for arbejdstagere reduceres væsentligt. Det kan gøres ved at stille skærpede krav til substitution, indkapsling, procesudsug og brug af effektive personlige værnemidler ved enhver risiko for udsættelse. Ligeledes skal godkendelsesperioden forkortes til maksimalt 7 år, således at egnede alternativer kan tages i brug hurtigere, såfremt de bliver tilgængelige.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Der er tidligere oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg om sagen den 6. december 2018.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.